

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE CHOCZ ZA 2024 ROK

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która m.in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą. Jednym z zadań gminy jest opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.

W celu stworzenia systemu wsparcia w zakresie przemocy w Gminie Chocz Rada Miejska Gminy Chocz uchwałą Nr LXIV/319/2022 z dnia 26.10.2022 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie na terenie Gminy Chocz na lata 2022-2025. Jego głównym celem jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Chocz.

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Chocz na lata 2022-2025 są wszyscy mieszkańcy gminy Chocz a w szczególności:

1. ofiary i sprawcy przemocy;
2. rodziny, dzieci i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy;
3. przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (psycholodzy, pedagodzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, kuratorzy rodzinni i społeczni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni.

Program w 2024 r. był współfinansowany ze środków własnych pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków przeznaczonych w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choczu na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego. Rada Miejska Gminy Chocz Uchwałą Nr LXXIX/384/3/2023 z dnia 27.07.2023 r. ustaliła tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół powołuje Burmistrz na podstawie porozumień zawartych z poszczególnymi podmiotami.

W gminie Chocz funkcjonuje jeden Zespół Interdyscyplinarny. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 40/2023 Burmistrza Gminy Chocz z dnia 18 września 2023 r., w skład którego wchodzi przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choczu;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choczu;
3. Szkoły Podstawowej w Choczu;
4. Szkoły Podstawowej w Kwilenu;

5. Szkoły Podstawowej w Kuźni;
6. Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie – Posterunku Policji w Choczu;
7. Ośrodka Zdrowia w Choczu
8. Kurator sądowy.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań wymienionych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Chocz, w tym podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy poprzez realizację procedury Niebieskiej Karty. W ramach prowadzonych procedur NK są powoływane grupy diagnostyczno - pomocowe, w skład których wchodzi przedstawiciele instytucji pomocowych stosownie do charakterystyki konkretnej rodziny. Do zadań grupy diagnostyczno - pomocowej należy zdiagnozowanie sytuacji, ustalenie okoliczności związanych z podejrzeniem przemocy oraz wdrożenie działań pomocowych.

Zadania wyszczególnione w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025 były realizowane w oparciu o zintegrowany system podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej. Dzięki temu współpracujące ze sobą instytucje zapewniały wszechstronną i profesjonalną pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego przyczyniło się do poprawy współpracy między poszczególnymi instytucjami i placówkami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ograniczenie skali zjawiska w Gminie Chocz.

Cele szczegółowe programu:

- 1. ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą i wzmacnianie współpracy z instytucjami i innymi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;**

Program zakłada kompleksową pomoc zarówno dla ofiar jak i sprawców przemocy przy udziale służb i instytucji, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej. Wymaga podejmowania równoczesnych działań o charakterze profilaktycznym, interwencyjnym, terapeutycznym i korekcyjno-edukacyjnym. Program nie tworzy nowych instytucji, a wzmacnia kompetencje już istniejących. Realizacja zadań wynikających z przedmiotowego programu była prowadzona w sposób zintegrowany, interdyscyplinarny oraz wielopoziomowy przez poniższe jednostki: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu, Komisariat Policji w Choczu, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choczu, placówki oświatowe, Ośrodek Zdrowia w Choczu, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Pleszewie realizujące zadania, mające na celu przeciwdziałanie i niwelowanie skutków przemocy domowej. Nadzór nad powyższymi działaniami sprawował Zespół Interdyscyplinarny.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Choczu w roku 2024 odbył 7 posiedzeń, podczas których omawiano problemy zjawiska przemocy występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu, podejmowano działania wynikające

z procedury „Niebieska Karta”, ustalano plany działań w indywidualnych przypadkach. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chocz. Szczegółową procedurą, zgodnie z którą zespół ma obowiązek funkcjonować w sprawach przemocy domowej jest procedura „Niebieskiej Karty” jako instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy domowej. Procedura wszczynana jest w sytuacji, gdy podmiot w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych powziął podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2024 roku wpłynęło:

- 6 Niebieskich Kart, które dotyczyły 4 rodzin (w tym 2 karty założone w jednej rodzinie)
- zakończono procedurę 3 Niebieskich Kart, z uwagi na ustanie przemocy.

W roku 2024 odbyło się 12 posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych. W roku 2024 dotkniętych przemocą domową było łącznie 6 osób.

Wszystkie Niebieskie Karty jakie wpłynęły w 2024 roku zostały założone przez funkcjonariuszy Policji. Grupy diagnostyczno-pomocowe obejmowały pomocą pedagogiczną, prawną i socjalną osoby doznające przemocy, stosujące przemoc i świadków przemocy. Lokalny system wsparcia dla rodzin z problemem przemocy w Gminie Chocz dotyczył głównie trzech obszarów: pomocy pedagogicznej, prawnej i socjalnej. W analizowanym okresie powyższe formy wsparcia zaoferowano wszystkim osobom doznającym przemocy. Pomoc została dostosowana do potrzeb poszczególnych osób.

Efektem podjętych działań było zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród ofiar przemocy oraz wzrost świadomości na temat dostępnych form pomocy.

MOBILNY PUNKT PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

W ramach współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Pleszewie w 2024 r. został uruchomiony mobilny punkt przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Chocz. Z porad punktu mogli skorzystać wszyscy mieszkańcy Gminy Chocz, którzy zagrożeni byli przemocą domową, członkowie rodzin którzy byli dotknięci przemocą domową oraz wszyscy, którzy byli zainteresowani problematyką przemocy. Z porad punktu można było skorzystać w dniach: 15 października, 12 listopada i 10 grudnia.

2. profilaktyka i edukacja społeczności lokalnej;

W roku sprawozdawczym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chocz prowadził Punkt Konsultacyjny, w celu wsparcia i udzielenia pomocy rodzinie dysfunkcyjnej m.in. gdzie występowała przemoc. W punkcie konsultacyjnym można było skorzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego i socjalnego. Celem działalności Punktu Konsultacyjnego jest pomoc w rozwiązywaniu problemów w różnym zakresie oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług. Punkt Konsultacyjny współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z Zespołem

Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Choczu. W 2024 r. odbyło się 12 dyżurów prawnych oraz socjalnych w każdy pierwszy wtorek miesiąca w godzinach od 15:15 do 17:15. W okresie sprawozdawczym udzielono 23 bezpłatnych porad prawnych oraz socjalnych.

Na rzecz rodzin przeżywających trudności, działania pomocowe realizowała, także Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Były podejmowane działania profilaktyczne i edukacyjne.

We wszystkich szkołach na terenie gminy Chocz przeprowadzono szereg warsztatów profilaktycznych.

Warsztaty dla dzieci i młodzieży o tematyce:

1. Energetyki klasy 4-6
2. Energetyki klasy 7-8
3. Uzależnienia behawioralne klasy 1-3
4. Uzależnienia behawioralne klasy 4-5
5. Alkohol klasy 4-8
6. Narkomania klasy 4-8
7. Papierosy klasy 4-8
8. Cyberprzemoc klasy 1-3
9. Mały człowiek wielkie emocje klasy 1-3
10. Cyberprzemoc klasy 4-8

Przeprowadzono 2 programy Wczesnej Profilaktyki Uzależnień „Cukierki” i „Debata” rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii

Szkolenia i warsztaty dla rodziców w formie filmów:

1. Sytuacja kryzysowa - niepewność jutra jak odnaleźć spokój w sytuacjach kryzysowych.
2. Dopalacze – Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych.
3. Komunikacja – budowanie relacji dzieci i rodziców.
4. Depresja i samobójstwa.
5. Cyberświat pochłaniający nasze dzieci, jak nie dopuścić do uzależnienia – sposoby na ograniczenie czasu spędzonego przed telefonem, komputerem.
6. Autoagresja – czym jest kryzys i jakie ma oblicza.

Szkolenia i warsztaty dla nauczycieli w formie filmów:

1. Uzależnienia Behawioralne.
2. Przemoc.
3. Sytuacja kryzysowa - niepewność jutra jak odnaleźć spokój w sytuacjach kryzysowych.
4. Narkomania – Profilaktyka uzależnień.
5. Zaburzenia psychiczne ucznia – interwencja kryzysowa.
6. Energetyki – nowelizacja.
7. Budowanie wewnętrznej motywacji ucznia.

3. rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb społecznych, instytucji, organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Zjawisko przemocy domowej, ze względu na swoją złożoność zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej, stałej współpracy wielu instytucji związanych z problematyką przemocy domowej. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choczu oraz członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego byli zaangażowani w realizację procedury „NK”, dbali o stałe poszerzenie wiedzy, rozwój własnych merytorycznych kompetencji zawodowych.

W 2024 r. wszyscy Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ukończyli obowiązkowe szkolenie zrealizowane zgodnie z art. 9a ust. 5a ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w wymiarze 24 godzin dydaktycznych. Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego brała udział w Powiatowym Zespole Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Pracownicy socjalni GOPS wraz z asystentem rodziny brali udział w szkoleniu dotyczącym pracy z rodziną dotkniętą przemocą domową zorganizowanym przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie. W grudniu 2024 r. członkowie Zespołu brali udział w konferencji organizowanej w ramach Międzynarodowej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy ze względu na płeć.

Dzięki szkoleniom, udziałom w konferencjach członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Chocz otrzymali narzędzia niezbędne do pracy z osobami doznającymi i stosującymi przemoc domową. Wzrosło poczucie pewności co do słuszności podejmowanych działań w ramach realizacji zadań wynikających z nałożonych obowiązków.

Wnioski z realizacji Gminnego Programu

Założone w Programie działania w 2024 r. realizowane były w ramach dostępnych narzędzi. Podejmowano inicjatywy profilaktyczne, edukacyjne wśród dzieci i młodzieży szkolnej. W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zrealizowano działania w zakresie profilaktyki i edukacji społecznej poprzez realizację różnego rodzaju działań profilaktycznych w porozumieniu z instytucjami oświatowymi. W kwestii ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą zadania realizowane były w głównej mierze przez Zespół Interdyscyplinarny. W tej sferze głównie skupiono się na udzielaniu pomocy ofiarom przemocy. Realizując zadania w zakresie oddziaływania na osoby stosujące przemoc, podjęto szeroką współpracę z organami ścigania w celu zapewnienia bezpieczeństwa dla ofiar przemocy. Podjęte w programie działania w znaczący sposób wpłynęły na realizację celów programu. Zespół Interdyscyplinarny w Choczu koordynował działania podejmowane przez podmioty oraz specjalistów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. W ramach pracy Zespołu powoływane były grupy diagnostyczno-pomocowe. Współpraca przedstawicieli instytucji w ramach grup diagnostyczno-pomocowych polegała na wypracowaniu najskuteczniejszych metod postępowania w indywidualnych przypadkach skierowanych do osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową oraz do świadków przemocy, którymi w większości były dzieci. Działania prowadzone

w ramach programu przyczyniły się do zwiększenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Działania służb mające na celu zatrzymanie przemocy domowej zostały zintensyfikowane. Wszystkie osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty” miały dostęp do profesjonalnej pomocy specjalistów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Chocz. W dalszym ciągu istnieje potrzeba rozszerzenia zakresu pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową o specjalistyczne poradnictwo oraz organizowanie dodatkowych szkoleń dla wszystkich osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Wszystkie działania prowadzone w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowane do rodziców, dzieci, osób doznających i stosujących przemoc domową miały na celu zmianę postaw, przekonań i zachowań wobec zjawiska przemocy.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Choczu
mgr Anna Przybył

Chocz, 31.03.2025 r.